

Zadeva C-216/23

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

4. april 2023

Predložitveno sodišče:

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

23. marec 2023

Tožeča stranka:

Hauser Weinimport GmbH

Tožena stranka:

Freistaat Bayern

[...] (ni prevedeno)

**Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (bavarsko vrhovno upravno sodišče,
Nemčija)**

v
Hauser
[...] (ni prevedeno) Fischach,

upravnem
Weinimport

sporu
GmbH,

– tožeča stranka –

[...] (ni prevedeno)

proti

Freistaat Bayern,

[...] (ni prevedeno)

– tožena stranka –

zaradi

živilske zakonodaje;
v tej zadevi: pritožba tožeče stranke zoper sodbo Bayerisches Verwaltungsgericht Augsburg (bavarsko upravno sodišče v Augsburgu, Nemčija) z dne 21. septembra 2020,

je 20. senat Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (bavarsko vrhovno upravno sodišče), [...] (ni prevedeno)
brez izvedbe obravnave **23. marca 2023**
sprejel ta

sklep:

1. Senat Sodišču Evropske unije v postopek predhodnega odločanja na podlagi člena 267 PDEU predloži ta vprašanja:

(a) Ali je treba člen 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014 razlagati tako, da pojem „alkohol“ zajema tudi pijačo, ki vsebuje alkohol in ni proizvod vinske trte v smislu člena 3(4)(a) Uredbe (EU) št. 251/2014?

(b) Ali „dodati“ v smislu člena 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014 pomeni, da se je moral delež alkohola v končnem proizvodu v primerjavi s proizvodom vinske trte, uporabljenim na podlagi člena 3(4)(a) Uredbe (EU) št. 251/2014, povečati?

(c) Ali je treba člen 3(1), prvi stavek, v povezavi s Prilogo I, točka 1(b)(ii), k Uredbi (EU) št. 251/2014 v primeru pritrilnega odgovora na vprašanje pod točko (a) razlagati tako, da pojem „aromatično živilo“ zajema alkoholno pijačo iz vprašanja pod točko (a)?

2. Postopek se prekine do odločitve Sodišča Evropske unije o vprašanjih za predhodno odločanje [...] (ni prevedeno).

Obrazložitev:

1 Predmet spora med strankama je, ali lahko tožeča stranka izdelek, katerega proizvajalka je in ki ga daje v promet, imenuje „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“ v smislu člena 3 Uredbe (EU) [št.] 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021.

2 1. Tožeča stranka v skladu s svojimi trditvami, ki jih tožena stranka [...] (ni prevedeno) ne prereka, proizvaja alkoholno mešano pijačo, 55 % katere sestavlja vino, 10 % pa pivo, ki ima volumenski delež alkohola 5,5 vol. %, in je aromatizirana z okusom bezgovih cvetov. V promet jo je dala pod imenom „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“. Tožena stranka je temu ugovarjala, ker meni, da gre pri pivu, ki je dodano tej pijači, za „alkohol“ v smislu člena 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014, ki se pijači, poimenovani „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“, ne sme dodati. Tožeča stranka meni, da „alkohol“ v smislu člena 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014 pomeni le alkohol, ki je naveden v Prilogi I, točka 3, ker se mora zaradi dodajanja

alkohola v smislu člena 3 Uredbe (EU) št. 251/2014 dejanski delež alkohola v vinu povečati, ne pa – kot pri proizvodu tožeče stranke – zmanjšati. Vsekakor pa naj bi šlo pri pivu za aromatično sestavino v smislu Priloge I, točka 1(b)(ii), k Uredbi (EU) št. 251/2014, tako da naj bi bilo poimenovanje „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“ možno tudi, če pivo velja za alkohol v smislu Uredbe (EU) št. 251/2014.

3 2. Vprašanja za predhodno odločanje se nanašajo na razlago člena 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021.

4 (a) Upoštevne določbe so člen 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021, in člen 25(1), točka 1, v povezavi s členom 49, točka 4, nemškega Weingesetz (zakon o vinu) v povezavi s členom 7(1)(a) Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 v povezavi s členom 2, točka 2, in členom 1(2) Uredbe (EU) št. 251/2014.

5 (b) V nacionalnih določbah je navedeno:

6 **Člen 25 WeinG** („zakon o vinu v različici, ki je bila objavljena 18. januarja 2011 (BGBl. I, str. 66), ki je bil nazadnje spremenjen s členom 2(4) zakona z dne 20. decembra 2022 (BGBl. I, str. 2752)“) – **Prepovedi za zaščito pred prevaro**

7 (1) Odgovorni osebi na podlagi člena 8(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL 2011, L 304, str. 18; UL 2014, L 331, str. 41; UL 2015, L 50, str. 48; UL 2016, L 266, str. 7), ki je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EU) št. 2015/2283 (UL 2015, L 327, str. 1), je prepovedano dajati v promet ali na splošno ali v posamičnem primeru oglaševati proizvod z informacijami o proizvodih, ki ne izpolnjujejo zahtev

1.

8 člena 7(1), tudi v povezavi z (4), Uredbe (EU) št. 1169/2011,

[...]

.

9 **Člen 49 WeinG – Kazenske določbe**

- 10 Z zaporom do enega leta ali z denarno kaznijo se kaznuje, kdor [...]
4. v nasprotju s členom 25(1) da v promet proizvod ali ga oglašuje [...]
- 11 (c) Nacionalna sodna praksa:
- Verwaltungsgericht Trier (upravno sodišče v Trierju, Nemčija) je s sodbo z dne 18. aprila 2019 odločilo, da je treba sadno vino, dodano proizvodu vinske trte, opredeliti kot aromatično živilo na podlagi Priloge I, točka 1(b)(ii), k Uredbi (EU) št. 251/2014 in da pri tem proizvodu ne gre za alkohol v skladu s členom 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014 (VG Trier (upravno sodišče v Trierju), sodba z dne 18. aprila 2019 – 2 K 6133/18.TR). Verwaltungsgericht Augsburg (upravno sodišče v Augsburgu) je s sodbo z dne 21. septembra 2020 (VG Augsburg (upravno sodišče v Augsburgu), sodba z dne 21. septembra 2020 – Au 9 K 20.597), zoper katero je senat dopustil obravnavano pritožbo, odločilo, da se pijači, ki se jo želi poimenovati „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“, ne sme dodati nobena (dodatna) alkoholna pijača.
- 12 Nacionalne sodne prakse višjih sodišč o tem vprašanju, kolikor je razvidno, ni.
- 13 4. Vprašanja za predhodno odločanje so zaradi sestave proizvoda, ki jo je izbrala tožeča stranka, upoštevna za rešitev spora, ker lahko tožeča stranka proizvod poimenuje „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“ le, če piva, ki ga vsebuje, ni treba opredeliti kot alkohol v smislu člena 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014 ali pa, če ga je treba v primeru, da se šteje [za] tak alkohol, opredeliti kot aromatično sestavino v smislu Priloge [I], točka 1(b)(ii), k Uredbi.
- 14 5. Na vprašanja za predhodno odločanje mora odgovoriti Sodišče, ker senat na vprašanje, ki je bistveno za rešitev spora, ne more odgovoriti s potrebno nedvoumnostjo in je za rešitev spora potrebno, da Sodišče zavezujoče razloži upoštevno določbo.
- 15 V delu te določbe, ki je upošteven za rešitev spora, je navedeno: „(Aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov je pijača, [...]) ki ji ni dodan alkohol“, člen 3(4)(c) Uredbe (EU) št. 251/2014.
- 16 (a) Treba je razjasniti vprašanje, ali je s pojmom „alkohol“ mišljen samo alkohol na podlagi Priloge I, točka 3, k Uredbi (EU) št. 251/2014, ki se ga obravnavanemu koktajlu ne sme dodati – pivo ne bi spadalo pod to opredelitev, ker ne izpolnjuje meril iz navedene določbe –, oziroma ali je s pojmom „alkohol“ v smislu obravnavane določbe mišljen vsak alkohol, ki ga že vsebuje primešana pijača, ki ni proizvod vinske trte v smislu člena 3(4)(a), ker ne izpolnjuje meril Priloge I, točka 3, in se ga že zaradi tega ne sme dodati skupini aromatiziranih pijač na osnovi vina (člen 3(1) Uredbe (EU) št. 251/2014). Argument za to stališče bi bil lahko – ne da bi bilo to odvisno od tega, ali je nosilec živilske dejavnosti nameraval povečati delež alkohola –, da mora biti zaradi jasnosti trgu in potrošnikom brez dvoma sporočeno, da je, da se lahko proizvod poimenuje aromatiziran vinski proizvod na podlagi člena 3 Uredbe (EU) št. 251/2014, poleg alkohola, ki ga že vsebuje proizvod vinske trte,

dovoljeno uporabiti le alkohol v smislu Priloge I, točka 3, k Uredbi (EU) št. 251/2014, ne pa drugih alkoholnih pijač.

- 17 (b) Senat se – v nasprotju s sodiščem na nižji stopnji – nagiba k stališču, da piva, ki ima volumenski delež alkohola 5,5 vol. % in je uporabljeno v obravnavanem primeru, ni treba opredeliti kot alkohol v smislu upoštevne določbe. To utemeljuje z naslednjimi preudarki:
- 18 (aa) Pojem „versetzen“ (primešati) ima verjetno enak pomen kot samostalniška oblika „Zusatz“ (dodajanje), kot je uporabljena v Prilogi I, točka 3, k Uredbi (EU) št. 251/2014[,] zaradi česar verjetno pomeni „zusetzen“ (dodati) v smislu „hinzufügen“ (dodati). To izhaja iz primerjave s francosko različico Uredbe (EU) št. 251/2014, v kateri je v členu 3 uporabljen pojem „l'addition“ (v nemščini „Zugabe, Zusatz“ (dodatek)) in v Prilogi I, točka 3, „adjonction“ (v nemščini „Hinzufügung“ (dodajanje))[, ter z angleško različico, v kateri je v členu 3 Uredbe (EU) št. 251/2014 uporabljena besedna zveza „to which no alcohol has been added“ (to add: v nemščini „hinzufügen“ (dodati)), v Prilogi I, točka 3, pa „addition of alcohol“ (addition: v nemščini „Zusatz“ (dodajanje))]. Pojem „versetzen“ v nemški jezikovni rabi v kontekstu živil, ki je upošteven v obravnavanem primeru, pomeni „vermischen“ (primešati) (in s tem zmanjšati kakovost) (vir: Duden). Senat se glede na francosko in angleško jezikovno različico Uredbe (EU) št. 251/2014 in uporabo pojma „Zusatz“ (dodajanje) v Prilogi I, točka 3, k Uredbi (EU) št. 251/2014 nagiba k stališču, da je pravilen pomen pojma „versetzen“ v obravnavanem primeru „zusetzen“, to je „hinzufügen“ (dodati). To pomeni, da je v določbi, katere razlaga je potrebna, navedeno, da pijači, ki je poimenovana „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“, ni dodan alkohol v smislu Priloge I, točka 3.
- 19 (bb) Senat meni, da „alkohol“ v smislu člena 3(4)(c) verjetno pomeni le alkohol v smislu Priloge I, točka 3, k Uredbi (EU) št. 251/2014, saj se delež alkohola v pijači verjetno poveča le, če se proizvodu ali proizvodom vinske trte v smislu člena 3(4)(a) dodajo vrste alkohola, navedene v Prilogi I, točka 3. Alkoholne pijače, pri katerih je delež alkohola manjši kot v proizvodu vinske trte, zmanjšajo delež alkohola v izhodiščnem proizvodu (v skladu s členom 3(4)(b) Uredbe (EU) št. 251/2014 proizvodi vinske trte iz točke (a) predstavljajo najmanj 50 % skupnega volumna), zato že v jezikovnem smislu ne morejo izpolniti pogoja, da se alkohol „doda“ (in se njegov delež v skupnem volumnu pijače s tem poveča). Zato je v določbi, ki je predmet spora v obravnavanem primeru, tudi navedeno, da ima končni proizvod dejanski volumenski delež alkohola med 1,2 vol. % in 10 vol. %, ki tako ne sme biti večji oziroma precej večji od deleža alkohola v proizvodu vinske trte, ki je osnova za pijačo (delež alkohola pri vinu je od 9 vol. % do 14 vol. %) (drugače pa je pri aromatiziranih vinih, pri katerih mora biti dejanski volumenski delež alkohola med 14 vol. % in 22 vol. %, člen 3(2)(g) Uredbe (EU) št. 251/2014).
- 20 (cc) Na podlagi člena 4(2), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 251/2014 Komisija pri ugotavljanju dovoljenih proizvodnih postopkov iz prvega pododstavka upošteva proizvodne postopke, ki jih priporoča in objavi Mednarodni urad za vinsko trto in vino (OIV). Z resolucijo OIV/ECO 288/2010 je bila v del I, poglavje 6 (Proizvodi na

osnovi grozdja, grozdnega mošta ali vina), točki 6.6 (Pijače na osnovi proizvodov vinske trte) in 6.7 (Pijače na osnovi vina), Mednarodnega enološkega kodeksa kot predelava med drugim vključeno „dodajanje brezalkoholnih živilskih proizvodov ali pijač, vključno z vodo“. Glede na to, da Uredba (EU) št. 251/2014 vsebuje sklicevanje na proizvodne postopke, ki jih priporoča in objavi OIV, OIV pa je izrecno določil dodajanje brezalkoholnih pijač, ni jasno, zakaj na obravnavanem mestu besedila Uredbe ni določeno, da se lahko dodajo le brezalkoholne pijače, ampak je, nasprotno, uporabljena besedna zveza „ni dodan alkohol“, če je zakonodajalec hotel doseči, da „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“ ne sme vsebovati alkoholnih pijač.

- 21 (dd) Na podlagi uvodne izjave 4 Uredbe (EU) št. 251/2014 bi morali ukrepi, ki veljajo za aromatizirane vinske proizvode, prispevati k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov, preprečevanju goljufivih ravnanj ter doseganju preglednosti trga in poštene konkurence. Glede na to bi obveščeni povprečni potrošnik verjetno moral računati s tem, da lahko alkoholna pijača, poimenovana „koktajl“, če ni označena kot brezalkoholna, vsebuje mešanico različnih alkoholnih pijač. Poleg tega je bolj verjetno, da se varstvo potrošnikov in tržno varstvo, ki sta cilj te ureditve, nanašata na skupini „aromatiziranih vin“ in „aromatiziranih pijač na osnovi vina“, katerih poimenovanja so tesno povezana s tradicionalnimi proizvodnimi postopki („Vermut“, Priloga II(A), točka 3; „Sangría/Sangria“, Priloga II(B), točka 3)[,] kot pa na pijače, ki se tržijo pod pojmom „aromatiziran koktajl iz vinskih proizvodov“, ker v Uredbi pod temi pijačami niso navedeni nobeni proizvodi, ki bi bili znani in poimenovani po tradicionalnih proizvodnih postopkih (Priloga II(C)).
- 22 6. Če bi se izkazalo, da gre pri pivu, ki je uporabljeno v obravnavanem primeru, zato, ker vsebuje alkohol, za „alkohol“ v smislu Uredbe (EU) št. 251/2014, ki se ga aromatizirani pijači na osnovi vina ne sme dodati, senat sprašuje, ali se lahko aromatiziranemu koktajlu iz vinskih proizvodov v smislu Uredbe pivo doda kot „aromatična sestavina“ v smislu Priloge I, točka 1(b)(ii), k Uredbi (EU) št. 251/2014 oziroma ali tako razumevanje ni možno, ker pivo vsebuje alkohol. V Nemčiji so v prometu številna živila z okusom piva. Kot so pokazale poizvedbe, ki jih je senat opravil, preden je vložil predlog za sprejetje predhodne odločbe, je mogoče kupiti in živilom dodati pivsko aromo kot sestavino za peko. Zato senat načeloma nima dvomov v zvezi s tem, da gre pri pivu za aromatično živilo v smislu Uredbe.
- 23 Zoper ta sklep ni pritožbe [...] (ni prevedeno).

[...] (ni prevedeno)